

اصول حسابداری ۲

دکتر علی اسماعیل زاده

دانشیار و استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر

مدرس پناهی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد ورامین

محمد امینی

سرشناسه	: اسماعیل زاده مقری، علی، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: اصول حسابداری ۲/علی اسماعیل زاده، مهدی پناهی، محمد امیدی.
مشخصات نشر	: تهران: اساطیر پرسی؛ چاپار، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۳۴۶ ص:، جدول، نمودار؛ ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	: 978-600-8890-07-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: حسابداری -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: Accounting -- Study and teaching (Higher)
موضوع	: حسابداری -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: Accounting -- Examinations, questions, etc (Higher)
شناسه افزوده	: پناهی، مهدی، ۱۳۵۹ -
شناسه افزوده	: امیدی، محمد، ۱۳۵۷ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ۵۲۴۶۷ ۵۲۴۶۷/۲ف HF۵۶۵۵
رده بندی دیویی	: ۶۵۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۹۹۸۲۵

تهران: ۸۸۰۹۹۶۸۰ - ۰۹۱۲۱۹۶۰۲۱۴

تهران - خیابان ولی عصر (ع.ج) - بالاتر از زرتشت

کوچه نوربخش - پلاک ۴۰ - نشر چاپار

اصول حسابداری

دکتر علی اسماعیل زاده، مهدی پناهی، محمد امیدی

صفحه آرا و طراح جلد: رحیم کبیرصابر

ناظر فنی چاپ: مریم تفضلی

چاپ اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۹۰-۰۷-۲ ISBN: 978-600-8890-07-2

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

حق هرگونه چاپ و انتشار محفوظ است.

فهرست مطالب

۹	پیش‌گفتار.....
۱۱	فصل ۱: آشنایی با حسابداری مالی و مفاهیم نظری گزارشگری مالی.....
۱۲	مقدمه.....
۱۳	تعریف حسابداری.....
۱۴	اهمیت حسابداری.....
۱۵	گزارشگری مالی و اجزای تشکیل‌دهنده آن.....
۱۸	اصول، مفاهیم گزارشگری مالی و چارچوب نظری.....
۲۰	استفاده‌کنندگان از اطلاعات حسابداری.....
۳۰	اصول پذیرفته شده حسابداری.....
۳۰	مفاهیم عمومی حسابداری.....
۳۵	تقسیم‌بندی واحدهای اقتصادی.....
۳۷	شرکت‌های تجاری.....
۳۷	آشنایی با انواع شرکت‌ها.....
۴۱	صورت‌های مالی.....
۴۳	پرسش‌های فصل اول.....
۴۵	فصل ۲: سیستم‌های حسابداری و کنترل‌های داخلی.....
۴۶	مقدمه.....
۴۶	خصوصیات سیستم.....
۴۷	تعریف سیستم حسابداری.....
۴۹	انواع سیستم‌های حسابداری.....
۵۰	اجزای سیستم حسابداری.....

۵۰.....	ویژگی‌های سیستم حسابداری.....
۵۱.....	مراحل طرح و تدوین سیستم‌های حسابداری.....
۵۲.....	سیستم کنترل داخلی.....
۵۳.....	کنترل رویدادهای مالی.....
۵۴.....	ویژگی‌های کلی یک سیستم کنترل.....
۵۵.....	روش‌های خاص کنترل.....
۵۶.....	محدودیت‌ها و هزینه سیستم کنترل داخلی.....
۵۶.....	کنترل‌های داخلی در مؤسسات کوچک.....
۵۷.....	پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل دوم.....
۵۹.....	فصل ۳: سیستم حقوق و دستمزد.....
۶۰.....	مقدمه.....
۶۰.....	تعاریف اصطلاحات.....
۶۳.....	نحوه محاسبه اغلام تشکیل‌دهنده حقوق و دستمزد.....
۶۴.....	حقوق روزانه.....
۶۵.....	اضافه‌کاری و نحوه محاسبه آن و انواع اضافه‌کاری.....
۶۵.....	نوبت‌کاری.....
۶۶.....	حق اولاد و نحوه محاسبه آن.....
۶۷.....	حق خواربار و مسکن و ثبت‌های آن.....
۶۷.....	فوق‌العاده ماموریت و نحوه محاسبه آن.....
۶۸.....	سنوات خدمت نحوه محاسبه آن.....
۶۸.....	عیدی و پاداش و نحوه محاسبه آن.....
۶۸.....	حق بیمه و نحوه محاسبه آن.....
۶۹.....	مالیات حقوق و نحوه محاسبه آن.....
۷۰.....	مسائل فصل سوم.....
۸۵.....	تمرین‌های چهارگزینه‌ای.....
۹۷.....	فصل ۴: شرکت‌های سهامی.....
۹۸.....	مقدمه.....
۹۸.....	تعریف شرکت سهامی.....
۹۸.....	انواع شرکت‌های سهامی.....

۹۹	ویژگی‌های شرکت‌های سهامی
۱۰۰	ارکان شرکت‌های سهامی
۱۰۱	مراحل تشکیل شرکت سهامی
۱۰۲	تعریف و خصوصیات سهام
۱۰۲	انواع سهام
۱۰۳	ارزش اسمی سهام
۱۰۴	حقوق صاحبان سهام
۱۰۵	ثبتهای حسابداری در رابطه با تشکیل شرکت سهامی
۱۰۵	ثبت شرکت در اداره ثبت شرکت‌ها
۱۰۶	مطالبه مبلغ پرداخت نشده سهام
۱۰۷	آشنایی با برخی واژه‌ها
۱۰۷	هزینه‌های انتشار سهام (سزین، ناسیونال)
۱۰۷	صدور سهام
۱۰۹	ترازنامه - حقوق صاحبان سهام (S.E.)
۱۱۱	صدور سهام بدون ارزش اسمی
۱۱۲	صدور سهام به‌طور نسبه (پذیره‌نویسی)
۱۱۳	خودداری پذیره‌نویسان از انجام تعهدات
۱۱۴	صدور سهام در ازای دارایی غیرنقد
۱۱۵	داراییهای اهدایی به شرکت‌های سهامی
۱۱۶	صدور سهام مختلف به‌طور یک‌جا
۱۱۷	سود انباشته
۱۲۰	نحوه محاسبه سود سهامداران ممتاز و عادی
۱۲۲	سود سهمی (سهام جایزه)
۱۲۵	تجزیه سهام
۱۲۶	انواع سود سهام
۱۲۷	ارزش دفتری سهام (B.V.)
۱۲۸	سود هر سهم (EPS)
۱۳۱	سهام ممتاز قابل تبدیل
۱۳۲	سهام ممتاز قابل بازخرید
۱۳۴	سهام خزانه
۱۳۴	حسابداری سهام خزانه

۱۳۹	.....	انحلال (تصفیه) شرکت سهامی
۱۴۳	.....	گواهینامه حق تقدم خرید سهام
۱۴۵	.....	اعطای اختیار خرید سهام به مدیران و کارکنان (طرح‌های تشویقی و پاداش خدمات)
۱۵۰	.....	حقوق ناشی از افزایش ارزش سهام
۱۵۱	.....	EPS در ساختار سرمایه
۱۵۲	.....	EPS تقلیل یافته - اوراق بهادار قابل تبدیل
۱۵۷	.....	طرح تجدید سازمان
۱۵۸	.....	شبه تجدید سازمان
۱۵۹	.....	پارسه‌م
۱۶۰	.....	پرسش‌های فصل چهارم
۱۶۱	.....	مسائل فصل چهارم
۱۶۷	.....	تمرین‌های چهارگزینه‌ای
۱۹۷	.....	فصل ۵: شرکت‌های تضامنی
۱۹۸	.....	مقدمه
۱۹۸	.....	نام شرکت
۱۹۹	.....	سود، زیان و سرمایه
۱۹۹	.....	جاری شرکاء
۱۹۹	.....	تضامن به حکم قانون
۱۹۹	.....	انتقال سهم‌الشرکه شرکاء
۲۰۰	.....	فوت شریک
۲۰۰	.....	انحلال شرکت تضامنی
۲۰۰	.....	تشکیل شرکت تضامنی
۲۰۴	.....	سرمایه و حساب جاری شرکا (سیستم ثابت و متغیر)
۲۰۸	.....	تقسیم سود و زیان
۲۱۷	.....	ورود شریک جدید
۲۱۹	.....	ورود شریک جدید با سرمایه گذاری دارایی‌ها با تجدید ارزیابی
۲۲۵	.....	ورود شریک جدید با سرمایه گذاری دارایی بدون تجدید ارزیابی
۲۲۷	.....	روش سرقفی
۲۳۱	.....	خروج شریک از شرکت تضامنی
۲۴۱	.....	انحلال شرکت‌های تضامنی

۲۴۱	تصفیه شرکت تضامنی
۲۴۲	دوره تصفیه
۲۴۲	روش‌های انحلال و تصفیه شرکت‌های تضامنی
۲۵۰	مراحل ثبت حسابداری استفاده از حساب (سود و زیان تصفیه))
۲۶۴	پرسش‌های چهار گزینه‌ای
۲۶۹	مسائل
۲۷۵	فصل ۶: شرکت‌های تعاونی
۲۷۶	مقدمه
۲۷۶	تعریف شرکت تعاونی
۲۷۶	انواع شرکت‌های تعاونی
۲۷۶	از نظر نوع فعالیت:
۲۷۷	از نظر عضویت:
۲۷۷	ارکان شرکت‌های تعاونی
۲۷۷	تشکیل شرکت تعاونی
۲۷۹	تقسیم سود (زیان)
۲۸۲	تغییرات سرمایه
۲۸۲	افزایش سرمایه با صدور سهام جدید به ارزش منصفانه
۲۸۴	کاهش سرمایه
۲۸۵	انحلال شرکت تعاونی
۲۸۶	مسائل
۲۹۱	فصل ۷: وجوه نقد
۲۹۲	مقدمه
۲۹۳	گزارشگری وجوه نقد در ترازنامه
۲۹۳	مسئولیت‌های مدیریت وجوه نقد
۲۹۳	مبانی اعمال کنترل داخلی وجوه نقد
۲۹۵	انواع وجوه نقد
۳۰۱	صورت مغایرت بانکی
۳۰۵	اصلاح دفاتر پس از تهیه صورت مغایرت بانکی
۳۰۵	پیگیری چک‌های معوق قدیمی

۳۰۵	.....	اضافه برداشت از حساب جاری بانکی
۳۱۳	.....	مسائل
۳۱۷	.....	فصل ۸: اوراق قرضه
۳۱۸	.....	مقدمه
۳۱۸	.....	تعریف اوراق قرضه
۳۱۹	.....	موارد مندرج در اوراق قرضه
۳۱۹	.....	تفاوت‌های اوراق قرضه و سهام
۳۱۹	.....	انواع اوراق قرضه
۳۲۵	.....	صدور اوراق قرضه در فواصل بین تاریخ‌های پرداخت بهره (تاریخ صدور و انتشار منطبق نباشد)
۳۲۶	.....	روش بهره‌ی ریز (در استهلاك صرف و کسر اوراق قرضه)
۳۲۸	.....	بازخرید اوراق قرضه پرداختی
۳۲۹	.....	تعیین قیمت اوراق قرضه
۳۳۰	.....	اوراق مشارکت
۳۳۱	.....	مسائل
۳۳۳	.....	پرسش‌های چهار گزینه‌ای
۳۳۷	.....	ضمیمه: آیین‌نامه مربوط به روش‌های نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک
۳۳۸	.....	کلیات
۳۳۸	.....	فصل اول - مشخصات دفاتر قانونی
۳۳۹	.....	فصل دوم - سایر دفاتر، اسناد حسابداری و مدارک حساب
۳۴۰	.....	فصل سوم - نحوه تحریر و نگهداری دفاتر قانونی
۳۴۱	.....	فصل چهارم - چگونگی تنظیم صورت‌های مالی نهایی
۳۴۲	.....	فصل پنجم - موارد رد دفاتر
۳۴۵	.....	فهرست منابع

پیش‌گفتار

خدای بزرگ را سپاس می‌گوییم که ما را در برآوردن این آرزو کامیاب فرمود، تا شمه‌ای از آنچه را که در مکتب استادان بزرگوار از راه تحصیل آموخته یا در خدمت مدیران خوش‌رفتار به تجربه اندوخته‌ایم، به عنوان ره‌آوردی مختصر به پیشگاه خوانندگان عزیز تقدیم داریم.

ضمن تقدیر و ارج نهادن به تلاش‌های فراوان اساتیدی که منابع ارزشمند علمی زیادی را به جامعه‌ی -مابرداری اعطا نموده‌اند، در کتاب پیش روی شما سعی شده است مطالب کتاب‌های گوناگون بطور جامع، خلاصه و مدون به همراه مطالب جدید حاصل تجارب چندین ساله‌ی نگارندگان در زمینه‌ی تاریخی و امور اجرایی، به دانشجویان این رشته‌ی سودمند ارائه گردد. در این کتاب تلاش بر این بوده است که مطالب، مطابق سرفصل‌های مورد نیاز ارائه شود و ضمن استفاده از مثال‌های گوناگون و طرح مسائل کافی، از پرسش‌های چهارگزینه‌ای، جهت ایجاد آمادگی دانشجویان برای شرکت در آزمون‌ها استفاده شود.

از آنجا که رشد و پیشرفت در کلیه زمینه‌ها با ارائه پیشنهادات و انتقادات خلاق و سازنده حاصل می‌گردد و هر اثری باید در تجدید چاپ روی به کمال نهد و کاستی‌های آن بر طرف گردد لذا از کلیه اساتید و پژوهشگران که این کتاب را مطالعه خواهند فرمود بسی سپاسگزار خواهیم بود چنانچه؛ ایراد و اشتباهی مواجه شدند نظرات اصلاحی ارزشمند خود را به پست‌های الکترونیکی ذیل ارسال نمایند تا با لحاظ قرار دادن این نظرات در چاپ‌های آتی، موجبات بازنگری و غنای محتوای مجموعه حاضر فراهم گردد. از آنجا که رشد و پیشرفت در کلیه زمینه‌ها با ارائه پیشنهادات و انتقادات خلاق و سازنده حاصل می‌گردد هر اثری باید در تجدید چاپ روی به کمال نهد و کاستی‌های آن بر طرف گردد لذا از کلیه اساتید و پژوهشگران که این کتاب را مطالعه خواهند فرمود بسی سپاسگزار خواهیم بود چنانچه؛ ایراد و اشتباهی مواجه شدند نظرات اصلاحی ارزشمند خود را به پست‌های الکترونیکی ذیل ارسال نمایند تا با لحاظ قرار دادن این نظرات در چاپ‌های آتی، موجبات بازنگری و غنای محتوای مجموعه حاضر فراهم گردد.

پاییز ۱۳۹۶

m@omidi.co

www.agahandishan.com

mehdi.panahi1359@gmail.com